

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *A háziurak harca*

Forrás: *Véprvár*

Bp

(Helv)

1916. 11. 21.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helyszám

347.453.3 "1916"

A háziurak harca.

A lakókat megint ki akarják szolgáltatni.

Csöndben, de szívesen harcolnak a háziurak a házbéremelést tiltó rendelet ellen. Noha még semmi hivatalos hír nincs róla, szeltében, hosszában beszélnek a városban, hogy a rendeletet módosítani fogják és megengedik a háziuraknak a bérek 10—20%-os emelését, valamint a nekik nemtetsző lakók kituzskolását.

A háziurak azzal érvelnek, hogy a háboru kitörése óta minden a világon megdrágult; képtelenség tehát, hogy éppen a házbér ne emelkedjék.

Ezzel szemben a következőt kell megállapítani:

A ház, amelyet a háziur bérbe ad, már a háboru előtt készen volt: a dráguláshoz tehát semmi köze. Az adó, amit a házbér után fizet, változatlan maradt. A kamat, amit a házra bekebelezett adósság után fizetni kell, szintén változatlan maradt. Minden egyéb áru a háboru alatt ujonnan termelődik: egyedül a ház az, amely változatlan, amelyet nem termelnek újra a háboru alatt. Tehát semmi jogosultsága sincs a házbér emelésének.

De nem hiába Polónyi a háziurak tanácsadója. Neki sikerült kiszimatolni valamit, ami a háboru alatt többre kerül, mint azelőtt: a ház karbantartása. A tisztítás, a vízvezeték, a gáz, villany stb. rendbentartása drágult meg; ezért kell a házbért emelni!

Tegyük föl, hogy igazuk van a háziuraknak. Tegyük föl, hogy nekik nem szabad egy fillért sem veszíteni a háboru miatt

jövedelmükből. Mennyivel szabadna nekik ez esetben a házbért emelni? Minden házbéremelés kalkulálásánál 5, azaz öt százalékat a házbéremelésnek szoktuk karbantartási költségnek fölvenni. A valóságban ez az összeg mindig alacsonyabb szokott lenni, 3—4 százalék. Ha fölteszük, hogy a karbantartás költsége a háboru alatt teljes 200 százalékkal emelkedett, akkor legföljebb 6—8 százalékos lakbéremelés volna indokolt a háziurak többkiadásának fedezésére.

Mindez azonban csakis az „uri“ házakra áll így, ahol van lift, gáz, villany, villamos csengő, központi fűtés; ahol a házat tényleg jókarban tartják. A proletárházakban mindez elesik. A proletárnak a háziur csak a meztelen négy falat nyújtja lakásul. A tisztogatást a házmester végzi, a lakóktól bőségesen beszedett házmesterpénz fejében. Tatarozni pedig a háboru óta — ezt bátran merjük állítani — ezer proletárlakta ház közül talán egyet tataroznak. A proletárházaknál nincs karbantartási költség a háboru alatt, tehát ennek az emelkedése sem szolgálhat ürügyül a házbér emelésére. Aki ennek az ellenkezőjét állítja, az tudatosan hazudik a háziurak érdekében. Épp ezért a leghatározottabban tiltakozunk az ellen, hogy ezen a címen vagy valamely más hasonlóan jogtalan címen házbéremelést engedélyezzenek a háziuraknak.

A háziurak másik kívánsága, hogy a fölmondás jogát adják vissza nekik. Uri mi voltukkal sehogysem fér az össze, hogy ha ők házuk valamely lakását a maguk vagy valamely jóbarátjuk részére akarják fölhasználni, ne tehessék ki a lakót az utcára. Igaz, hogy most millió és millió ember van olyan helven,

ahol nem szeret lenni; igaz, hogy az itthonmaradt munkások oda vannak kötve bizonyos üzemekhez és nem hagyhatják el ezt jobb munkahely kedvéért. Azt hisszük, hogy az embernek a saját testi személye még valamivel közelebb áll, mint a háza. És ha az emberek nagy többsége most a testével, a munkaerejével nem rendelkezhetik szabadon, úgy igazán kicsi sérelem az, ha a háziurak egy darabig nem dobhatják ki a lakókat akkor, amikor nekik jólesik.

De a háziuraknak nem is az a fáj, hogy a szabadságuk szenved esorbát. Jól tudják ők, hogy minden ármaximálás hiábavaló, ha nem jár rekvirálással. Mihielyt a háziurak visszakapják a fölmondási jogot, ezer utat és módot fogunk találni arra, hogy a fölmondástól rettező lakót magasabb bér fizetésére bírják. *Ezért figyelmeztetjük az illetékes köröket, hogy ha a lakókat tényleg védeni akarják, a szabad fölmondásba semmiesetre se menjenek bele, különben minden egyéb intézkedés hiábavaló lesz.*

Végül még azt akarjuk megjegyezni, hogy általános gazdasági szempontból is föltötte hátrányos a fölmondás és a velejáró sok hurecolkodás. Most, amidőn borzasztó hiány van kocsiban, lóban és emberben, igazán neveltséges dolog arra pazarolni mindazt, hogy a lakók holniját ide-oda hurecolják a városban. Közgazdaságilag ennél meddőbb, haszontalanabb munkapazarlás nincs is. Most, midőn a takarékoság a jelszó, igazán örület volna lovat és embert arra pazarolni, pusztán a háziurak házbéremelő kedvéért.

A kormány a házbérendelet kibocsátásánál megmutatta, hogy akar segíteni és tud segíteni a bajon. Ne engedje tehát most sarokba szorítani a háziurak kicsiny gárdá-

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

jától. Ne keserítse el az egész nem háziur
lakosságot, amelynek ugyis elég a maga
baja.